

•Ω Φοίτης ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

συνειδήσι μας. Υπάρχουν δημοσιοί και ανθρωποί, οι δύοτοι καταδικάστηκαν σε θάνατο, κλιώπης ή καταδίκη τους νά τούς απικάστη καθόλου. Απεντατίας μάλιστα, χάρις σ' αὐτήν, έγιναν άσανα πιό συμπαθεῖς στὸν κόσμο, γιά τὸν ἀπόιστον λόγο διὰ τὴν προκαλέσεα ἐνα εὐγενὲς ἐλατηρίῳ ή ή προσηλωστι σε μιά ανώτερη θεόδογμα.

Οι ἄνθρωποι αὐτοί, ἔντυμα καὶ σεβαστοὶ πολῖται, δὲν ἀποκεφαλίστηκαν γιατὶ ἀφῆρεσαν τὴν ἡών τους ή γιατὶ διέτραχαν ἄλλο ἐγκλήμα τοῦ κοινοῦ ποικιλού δικαίου. Θαυμάσθηκαν — ή τούλαχιστον, κινδύνευσαν γιὰ μᾶλι στηγμὴν ἢ θανατωθῶν — ἐπειδὴ βρήκανε φαντα-
κούντις ἀντιτάλους ή ἔχθρος στὶς ίδεες τους.

Σχετικά μὲ τὴν τελευταῖαν αὐτῆς περίπτωσι, θὰ σᾶς ἀναφέρουμε μερικά πρόσφατα παραδείγματα. Δὲν θέλουμε καὶ δὲν μπορούμε ν' ἀντρέξουμε στὸ παρεῖθνον, γιατρός, τότε δὲν μᾶς ἔφταναν τευχὴ δόκιμηρα πολεμικοῦ μας για νὰ σᾶς ἀταριθμήσουμε διὰ τὰ θύματα τῆς λιδεολογίας τους.

'Αρχιζουμε από ένα διάστημα Ράθοστο έπανωστάτη, το Μιχαήλ Μπακούνην, ό όποιος πέθανε στά 1876, νοτερ' από μια πολύταρφαρη και πολυκύανων ζωήν. Ο Μπακούνην, γιούς ένος γνωστημονού από το Τορό, και άξιωματικός της αντοκρατορικής φρουρφαράς, θά μπορούσε να ζήση κοντά στον πατέρα του, ξέροντας διλες τις άνεσεις του. Ή διυτική ήμιος τών φτωχών και τῶν κατατρεγμένων δεν τὸν ἀφένει νά χαρῇ της ἀπόλαυσεις πού τοῦ ξένειν η πατρική του περιουσία. Και ἀπέφασις ν' ἀπειράσθη δῆλη τῇ ζωή του στὸ Σεζάλιόνων τοῦ πρόλεπται-άτου. Πήρε, λοιτόν, ἄδεια καὶ πῆγε στὸ Βερολίνο γιὰ νά σπουδάσῃ φιλοσοφία. Στὴ γερμανικὴ πρωτεύουσα, ἐμπτεύθουμες από τὸ παραδεί-μα μᾶς σπουδασμένης νεολαίας, δημοσιεύσας διάφορες κοινωνικὲς με-λέτες, ποὺ κατέληγαν τοὺς εἰδικούς. Αργότερα, πῆγε στὸ Παρίσι, δύον γνωστηρά μὲ τὸ μεγάλο οὐτόπτηστη σοσιαλιστὴ Φιρντόντ. Και ἀπό κείνη τὴν ἐποχὴν, κόβοντας καθέ δεσμὸν μὲ τὸ παρελθόν, φίχτηκε μὲ δρόμη στὸν ἀγώνα γιὰ τὴν ἀπειλεθέωσιν εἰπὼν κοινωνικέων τῆς γῆς.

Στή Ζιρόχη, παπάθωσε να προκαλέσει έξεγεσεις μεταξύ τῶν ἑρ-
γατῶν. Ἡ ἐλβετικὴ κιβέρηταις παρεπονεῖται τότε στὴ Ρωσία γὰρ τὴν
«ἀκατανότητα» αὐτῆς διαγωγὴ ἐνὸς ἀξιωματούκου τῆς στοιχεῖς φρον-
ρᾶς... Καὶ ἡ αὐτοκρατορικὴ κιβέρηταις, ἡ δοτοῦσα βέβαια θεωροῦσε κά-
θε ἐπαναστάτη μιμεῖτο ἔχθρον τῆς καὶ προσπαθοῦσε μὲ κάθε μέσον
νὰ τὸν ἔξολοθρεύσῃ, δένταξε τὸ Μα-
κούνιν νά... ἐγκαταλείψῃ τὶς σοσιαλιστι-
κὲς τους θεωρίες καὶ νὰ γυρίσῃ στην πα-
τρίδια του ν' ἀναλάβῃ καὶ πάλι ὑπηρεσία
ὅς ἀξιωματικός. Ἡ ἀπάντησης τοῦ Μα-
κούνιν ἦταν πώς...καλά θὰ ἔκαναν νὰ
μῇ τὸ περιμένουν.

Καὶ ὁ νεαρὸς ἐπαναστάτης ἔσαντιγε στὸ Παρίσιο, μοχίζοντας φανερὸν πόλεμον κατὰ τῆς τσασιώντος ἀπολιταρχίας. Ἡ Ρωσικὴ κυβερνήσις ζήτησε τότε καὶ δέπτυχε ἀπὸ τὴν Γαλλία τὴν ἔκδοσιν τοῦ Μπακούνιν, ὃν διότι τράβηξε τότε τὴν Πρόρριγα, γιὰ τὴ Δρόσεδ καὶ γιὰ τὸ Βερούλινον, ἔστικώννοντας ἀπὸ δυοις πόλις καὶ περούσις τοῖς ἐργάτες κατατάσσοντας ἐργοδοτῶν. Καταβαίνετε τῷρα τὸ ἀποτελέσματα τῆς ἐπαναστατικῆς δράσεως τοῦ Μπακούνιν : ὑπῆρξε ὃ ἀνθρώποις, δὸς τοῖς κατεδίασθν τίς περισσότερος φροὲς σὲ θάνατο ! Ἡ Αὐτόρα, ἡ Ρωσία καὶ ἡ Ρωσοσία ἔξεδωσαν ἐναντίον του θανατικὲς ἀποφάσεις ! Καὶ ἡ κεφαλὴ τοῦ εἰλε γέταιρηθῇ σὲ δέκα ὀντώσιτεσ ! ..

Μά δ Μπακούνιν - συνέχισε άπτιότης τὸν ἀγώνα. Είχε μάλιστα τὸ θάρρος νὰ ξυπνήσει την πάθηση καιρού της.

ΤΑ ΘΥΜΑΤΑ ΤΩΝ ΙΔΕΟΛΟΓΙΩΝ ΤΟΥΣ

ΜΕΓΑΛΟΙ ΑΝΑΡΞ ΠΟΥ ΚΑΤΑΙΚΑΣΤΗΚΑΝ ΕΙΣ ΘΑΝΑΤΟΝ

‘Η περιπτειώδης ἥση τοῦ Μπακεύνιν. Πῶς ἀπὸ ἀξιωματικὸς τῆς τοσχικῆς φυσουρᾶς ἔγινε ἐπαναστάτης. Ἡ ἐπανειλημμένες καταδίκες του εἰς θάνατον. Ὁ Δεστογιέθ-σκη πρὸ τοῦ ἑκτελεστικοῦ ἀποφάσισματος. Πῶς τοῦ δέθηκε χάρις τὴν τελευταίαν στιγμήν. Οἱ ἐπαναστατικοὶ ἀγώνες τοῦ κομπότη ‘Ιουλίου ‘Ανδρασσου. Κυπριάνη, ἐφιλέλλην ‘Ιταλός ἐπαναστάτης κτλ.

Ἡ ἐσχάτη ποινή, ἡ καταδίκη δηλαδὴ ἐνὸς ἀνθρώπου σὲ θάνατο εἴλεται νε ἀτιμωτική, δταν τὰ αἰτία ποὺ τὴν προκαλέσαν στηρζονται σὲ γεγονότα καὶ περιστατικά, τὰ δτοια ἔξεγείρουν τὴν πειδίναι μας. *Υπάρ-*

για νύ δργανωση καιλτερα το έπαναστατικό της κίνημα. Τών έπια διώσα και... φαντάζεστε τι είδους τιμωρία τὸν πρέμενε. Όποιος, ποινή του μετεβήνθη τὴν τελενταία στιγμή σε ἔξυπνα ἐφ' ὅρους ζωής στη Σιδηρία. Ο Μπακονήν δὲν έμεινε πολὺ καιόδη στή «Δευτή Κούρσοι», δπως έπωνύμισαν τη Σιδηρία. Κατώρθωσε νύ δρατετεύση ἀπό κατέρρεια και πήρε στήν «Ιατρονία, στήν «Αιγαίου, στήν «Αγγίου» στην «Εύβεια» σπενγκόντων τάπτοντας τὴν έπαναστατική δοδιά του.

στην Ελευθερία, συνεχίζοντας πάντοτε την επαναστατική οδό του.

Στά 1870, τον βλέπουμε στη Λιβύη, ἀγωνιζόμενο νά δημιουργήσει στήριξις από πόλη ένα ἐπαναστατικό κέντρον. Αὗτη ὥστα ήταν ί τελευτανή του προσπάθεια. Ἡ Γαλλία Έλαβε ἔναντίν του μετά τόσο δραστηρία, ώστε δύ Μπακούνι, καταλαβαίνοντας πώς δὲν είναι μπορούσε νά κάψῃ τίτοτα, ἀπεισόθη στὸ Δουκαγάνιο τῆς Ἐλλειας; Σε κεί, ἐπειδὴ βαρεία ἔργωστος — ἔξαντλημένος μᾶλλον ἀπὸ τῆς δραστηρίες περιπτετείς τῆς ζωῆς του — καὶ πέθανε στά 1876, στὸ κρεβάτι του, ἀσύν προηγουμένως κινδύνευσε ν' ἀποκεφαλισθῇ στὶς τέσσαρες ἄκρες τοῦ κόσμου!..

Ἐπανεύλημένως ἔχουμε γράψει για τή ζωή καὶ τίς δοματιῖ
περιπτέτεις τοῦ Φεοντὸς Δοστογέβου, τοῦ μεγάλου Ρώσσου μυθισ-
τογιογράφου. Οἱ ἀνάγνωσται μαζὶ ὅτι θινοῦνται ἵνως πάς δὲ ἔξοχος οἱ
τὸς συγγραφεῖς οἰνοθήψη σὲ ἡπικία 27 ἑτῶν καὶ καταδίκαστης ἐ-
θάνατον, μαζὶ μὲ πόλιούς ἄλιον συντρόφους του, μὲ τὴν κατρογήν
διτὶ ἀνεμίχθη στὴν ἀνατρεπτικὴ δργάνωσι τοῦ Πετροσέβουσκη. Ὡστε το-
τὴν τελευτὴν στιγμὴν ἐνώ οἱ σφραγῖται τοῦ ἐκτελεστικοῦ ἀπόστασ-
τον εἰχαν θέσει τὰ ὅπια τους ἐπὶ σκοτών, ἔχοντας ἀπέναντι τοὺς τὸν
στογιέβουσκη καὶ τοὺς ἄλιονς καταδίκους, ἔφτασε μὰ ἀπόφασις τοῦ
Τσάρου, διὰ τῆς ὑπακαὶ ἡ ἐσχάτη πονή τοῦ νεαροῦ διανοούμενου
τετρέπετο σὲ τετραετὴ καταναγκαστικὴ ἔργα στὴ Σιβηρία. Μετὰ τὴν
ἔτσι τῆς ποιῆς του, ὁ Δοστογέβουσκη ἔγινε ἔνας ἀπὸ τοὺς φανατικούς
τρεφούς Ρώσους πατριώτες καὶ πέθανε στὰ 1881, ἀνάμεσα στὴν το-
λυτληθῆ οἰογένειά του. Ή τιμές ποὺ ἀπενεμήθησαν κατὰ τὴν κηδεία
του στὸν πρώην κατάδικο εἰς θάνατον, ἥσαν πολὺ ἀνώτερες ἀπὸ το-
νεῦ ποὺ ἀπένειντο στινήσσοντος τοῦ Τσάρους!..

* * *

Θὰ σᾶς ἀναφέροιμε τώπια τίς δραματικὲς περιπέτειες ἐνὸς ἄνθρωπος συγγαρεόντος, λιγώτερο γνωστοῖς αὐτῷ τὸ Δοστογένεβον, τοῦ Γερμανοῦ Φρίτς Ρώντερ. Σὲ ἡμίκια 23 ἑτῶν, στά 1833, δὲ Ρώντερ, ποὺ ἀνήρ σε πέλλα καλοὶ οἰκογένεια, κατεδάσθη εἰς θάνατον ἐπὶ ἐσχάτῃ προσποντικῇ. Ἐπειδὴ ἔλαβε μέρος ὃς ἔννα ἐπαναστατικὸν κίνημα.

οὐκ, εἰπειν ἐγων μέρος ον ενα επαγγελματικηνια.

Ωστόσο, την τελευταια στιγμην, οι δικαιοτα συγκινηθηκαν από τη νεαρη ήλικια του και μετέτρεψαν την ποινη του σε τριάντα έτων εβδομηνης — για νύ του διοσουν και χάρι βυτορε — από μητρα χρόνια.

Μετα την άποφανάκωσι του, ο Ρώντερ ξανα ένα σωρό έπαγγελματα. Και ειχε μάλιστα άρχισε νά ξεπέραθη ήθικα διων, για καλή τον τόχη, γνωρίστηκε με μιά ανώτερη γυναικα, τη Λουΐζα Κοόντσε, η διποια των συμπόνεσε και δέχτηκε νά τὸν παντελε τη. Από την έποχη ξεκινη, δ Ρώντερ άρχισε νά ξαναγεννιέται σε μιά καινωνια για ζωη... Συγχρόνως άρχισε νά γονιώ διηγήματα, ποι φημιζοντα στη Γερμανια για την άφελεια και τη δροσια των "Οταν ο Φρίτς Ρώντερ πέθανε, στις 1874, το Πανεπιστήμιο της Λευψιας δια άνεκπλοξε, τυμης ένεκεν, έπιτιμο διδυκτορα !

* * *

'Ο κόμης Ιούλιος 'Ανδρασσου θὰ μείνη στήν ίστορία της Ούγγαριας ώς μια άπο τις πιο έξαιρετικές και ένδιαφέροντες μορφές. 'Ο μεγάλος αύτος ποιητής, δότοις λαγωνιστικές μ' ολες της δινάμεις για νύ έπειτάλη ένα φιλεσικό θέρο καθεστώς στήν πατρίδα του, καν δύνευσε νά πεθάνη στήν άγχοντι, έπειτα διποτήσιμε μια ειγκενή ιδεολογία. Στα 1850, δταν άπειτουχε τό διπλωματικό κίνημα, τον δοτούνταν ήταν άρχηγός, συνέβη τρητή και καταδικάστηκε σε θάνατο. Τό ίσρώμα και ή άγχοντη πού θά τὸν δεχότανε είχαν κιόλας στηρή, δταν, τήν τε λευταία στηγή, μαθεστικές δτι δ 'Αν-

